

Analiza McKinsey&Company | România si-ar putea majora Produsul Intern Brut cu 10% pâna în 2050

România si-ar putea majora Produsul Intern Brut cu 10% pâna în 2050, generând 575 de miliarde de euro aditional de-a lungul acestei perioade, prin cresterea economiilor si redirectionarea acestora catre investitii profitabile, potrivit unei analize realizate de o companie de consultanta în management.

Analiza a fost realizata în contextul în care o parte semnificativa a populatiei se confrunta cu dificultati în a economisi si a înțelege concepte fundamentale despre bani, atât din cauza veniturilor scazute, cât si a lipsei de educatie financiara, arata sondajul realizat de McKinsey în primavara acestui an.

Între 2000 si 2020, venitul disponibil pe cap de locuitor al românilor a crescut cu 10% în fiecare an, aceasta fiind cea mai mare crestere din Europa în perioada indicata. Aceasta majorare a permis României sa se apropie de tarile mai dezvoltate din Europa Centrala, reducând decalajul nivelului venitului disponibil pe cap de locuitor de la 60% în 2000 la 15% în 2020, se mentioneaza în analiza citata.

România înregistreaza printre cele mai scazute niveluri ale averii financiare personale comparativ cu alte tari din Europa Centrala si de Vest: 36% din PIB - aproape jumatate fata de media Europei de Est, potrivit McKinsey&Company. Activele financiare pe cap de locuitor în România au o valoare medie în jurul a 5.000 de dolari, în timp ce, de exemplu, în Ungaria valoarea medie este de aproximativ 12.000 de dolari.

Averea financiara personala se bazeaza pe active financiare personale, inclusiv numerar, depozite în cont curent, depozite pe termen lung, titluri de valoare (actiuni, obligatiuni) si instrumente derivate, fonduri mutuale, asigurari de viata si pensii pilonul 2 si 3.

"Averea neta a românilor a crescut de peste opt ori în ultimele doua decenii, potrivit Bancii Nationale a României. Cetatenii români au însa un nivel scazut de economisire, putine active financiare, o parte semnificativa din averea acumulata fiind blocata în active imobiliare. Printre motivele pentru care economiile românilor sunt înca la un nivel scazut se numara atât veniturile mici, cel putin pentru o mare parte a populatiei, cât si lipsa educatiei financiare si, în consecinta, a planificarii pe termen lung. În acest context, institutiile financiare, statul si consumatorii trebuie sa își uneasca fortele si sa gaseasca modalitati de a mari nivelul educatiei financiare, de a oferi produse si servicii care sa raspunda nevoilor clientilor si, în cele din urma, de a construi o cultura a constientizarii si responsabilizarii financiare individuale, pentru a dezvolta prosperitatea personala si colectiva. Acesta este un exemplu clar de situatie în care interesul individual este corelat cu cel al comunitatii", afirma Alexandru Filip, Managing Partner McKinsey&Company Bucharest.

Studiul arata ca atunci când economisesc, românii prefera sa-si pastreze banii mai ales în numerar si în depozite. De asemenea, nu folosesc produse de investitii sofisticate precum fonduri mutuale, valori mobiliare si instrumente derivate. Aproximativ 70% din activele financiare personale ale românilor sunt detinute în numerar si în depozite, fata de media de 59% în Europa Centrala si 40% în Europa de Vest.

Aproape 63% dintre români declara ca reusesc sa economiseasca ocazional sau lunar, conform unui sondaj realizat de McKinsey&Company la începutul acestui an. Sondajul a evaluat atitudinile românilor fata de bani, obiceiuri de economisire si planificare financiara si a vizat populatia urbana cu diferite niveluri de educatie si vârste cuprinse între 18 si 65 de ani.

"În jur de o treime dintre respondenti economisesc în fiecare luna, dar nu o suma fixa. Acestia tind sa locuiasca în orase de marime medie si sa aiba studii superioare. Îngrijorator, din perspectiva coeziunii sociale, doar un sfert

dintre persoanele mai puțin educate reușesc să economisească. Respondenții mai tineri întâmpina la fel de multe provocări în a face investiții financiare - aproape o treime dintre persoanele între 18-24 de ani chestionate sunt dependente din punct de vedere financiar", se menționează în document.

Totodată, sondajul releva că românii nu au încredere nici în sistemul de pensii public și nici în cel privat. Doar unul din cinci români crede în sistemul public de pensii și doar unul din patru are încredere în cel administrat privat. În plus, 80% dintre respondenți nu au putut estima valoarea pensiei pe care o vor primi de la stat și 90% se aștepta că pensia să le fie insuficientă pentru a-și menține stilul de viață. Oarecum surprinzător, în ciuda acestor ultime cifre, doar 28% dintre români au declarat că își planifică pensionarea în mod proactiv.

Cu toate acestea, pandemia a adus în toată lumea, inclusiv în România, o constientizare sporită în privința importanței economisirii. Însă această tendință este dificil de menținut deoarece restricțiile de consum au dispărut, iar inflația ridicată a slăbit puterea de cumpărare.

Doar unul din patru români reușește să mai țină pasul cu obiceiurile de economisire induse de pandemie, potrivit sondajului. Această situație este determinată de lipsa fondurilor, a educației financiare și a sprijinului necesar pentru a economisi.

De asemenea, doar 15% dintre respondenți au afirmat că au participat la programe de educație financiară și mai puțin de 30% consideră că familiile lor i-au învățat cum să-și administreze economiile. Deși românii doresc să economisească mai mult, ei ezită în ceea ce privește planificarea financiară. De altfel, puțin peste 50% dintre respondenți au spus că ar prefera un control anual la dentist decât să participe la o întâlnire, chiar și gratuită, cu un consilier financiar. Pe de altă parte, aproape 40% dintre respondenți au dificultăți în a înțelege concepte fundamentale de gestionare a finanțelor proprii, cum ar fi efectele inflației asupra economiilor pe care le dețin, se menționează în analiză.

"Lipsa de încredere în consilierea financiară și nivelul scăzut de educație financiară afectează și modul în care românii aleg să investească. Sondajul a constatat că respondenții preferă fie active cu risc și randament scăzut - păstrarea banilor în valută (aproximativ 32% dintre respondenți), depozite la termen (28% dintre respondenți), proprietăți imobiliare (24% dintre respondenți) - fie investițiile speculative precum cele în criptomonede (de exemplu, Bitcoin, Ethereum, etc.)", se arată în analiză citată.

În același timp, 75% dintre respondenți susțin că își gestionează singuri investițiile. Doar unul din cinci respondenți consideră că bancile oferă sfaturi financiare de încredere și un procent similar consultă și un specialist al băncii la care au cont atunci când iau o decizie financiară. În ceea ce privește informațiile despre gestionarea banilor, familia și prietenii sunt considerate a fi surse mai credibile decât instituțiile financiare sau experții în domeniu.

Aproximativ două treimi dintre respondenți ar dori ca statul să se implice mai mult și să ofere stimulente pentru a susține populația să economisească sau să investească. În același timp, 60% dintre cei chestionați cred că băncile și companiile de asigurări ar trebui să facă mai mult pentru a ajuta populația să economisească, oferind consiliere și produse adecvate nevoilor clienților. De asemenea, românii consideră că familia și sistemul școlar ar trebui să joace un rol mai important în asigurarea educației financiare pentru copii.

"Tendința generată de pandemie - aceea de a crește nivelul de economisire - poate fi baza prin care românii să își mărească averea acumulată astfel încât să fie atins un prag individual, dar și colectiv, de siguranță financiară. Este posibil ca această schimbare la scară largă să nu aibă loc curând deoarece veniturile mici și gradul mare de îndatorare conduc la rate scăzute de economisire pentru o parte importantă a populației. Dar o constientizare financiară mai profundă și accesul la informații de încredere pot trece peste atitudinile și comportamentele predominante, cum ar fi aversiunea la risc și neîncrederea în instituțiile financiare. Astfel, prin creșterea nivelului

economiilor si redirectionarea acestora catre investitii profitabile, România are oportunitatea de a-si majora nivelul PIB cu înca 10% pâna în 2050. În acest fel, România ar putea creste veniturile fiecarui cetatean si sa influenteze pozitiv piata muncii, productivitatea si gradul de inovatie. Aceasta abordare ar fi, fara îndoiala, o cale catre o mai mare prosperitate pentru generatiile viitoare", adauga Alexandru Filip.

McKinsey & Company este o firma globala de consultanta în management dedicata organizatiilor activa în peste 65 de tari si 130 de orase.